

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 16.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Pujāte,

rakstveida procesā izskatīja apvienoto administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *L.L.* pieteikuma par pienākuma uzlikšanu */iestāde/* sniegt 2012.gada 19.jūlija iesniegumā pieprasīto informāciju un atlīdzināt morālo kaitējumu – uzliekot pienākumu */iestāde/* atvainoties (rakstveidā vai publiski) *L.L.*, un par pienākuma uzlikšanu */iestāde/* sniegt 2012.gada 24.jūlija iesniegumā pieprasīto informāciju un atlīdzināt morālo kaitējumu – uzliekot pienākumu */iestāde/* atvainoties (rakstveidā vai publiski) *L.L.*

Aprakstošā daļa

[1] *L.L.* (turpmāk arī pieteicējs) ar 2012.gada 19.jūlija iesniegumu vērsās */iestāde/*, kurā lūdza sniegt atbildi uz šādu jautājumu – kādām personām ar */iestāde/* lēmumiem laikā no 2003.gada līdz 2013.gadam ieskaitot iznomātas vai nodotas lietošanā automašīnas? Norādot darbinieka vārdu, uzvārdu, amatu, automašīnas marku, izlaiduma gadu, nomas līguma noteikumus.

Norādīja, ka pieprasītā informācija nepieciešama informatīvos nolūkos.

L.L. ar 2012.gada 24.jūlija iesniegumu vērsās */iestāde/*, kurā lūdza sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem:

1) kādu summu 2009., 2010., 2011.gadā (katrā no šiem gadiem) un 2012.gada pirmajā pusgadā izmaksājusi */iestāde/* amatpersonām iznomāto automašīnu ekspluatācija un remonts? Kas un no kādiem līdzekļiem to apmaksājis?

2) kādas */iestāde/* amatpersonas (vārds, uzvārds, amats) katrā no minētajiem laika periodiem ar minētajām automašīnām izraisījušas ceļu satiksmes negadījumus? Kas apmaksājis katras cietušās automašīnas remonta izdevumus?

3) cik izmaksājušas KASKO polises katrai no minētajām automašīnām katrā no minētajiem laika periodiem? Kas un no kādiem līdzekļiem tās apmaksājis?

4) cik izmaksājušas OCTA polises katrai no minētajām automašīnām katrā no minētajiem laika periodiem? Kas un no kādiem līdzekļiem tās apmaksājis?

5) kāds ir nobraukums kilometros katrai no minētajām automašīnām katrā no minētajiem laika periodiem?

6) vai */iestāde/* darbiniece A.L. ir saņēmusi kādu rājienu vai cita veida disciplinārsodu no */iestāde/ /amats/* par savu rīcību, 2011.gada 1.septembrī izraisot satiksmes negadījumu un no notikuma vietas aizbēgot? Ja jā, tad kādu? Ja nē, vai šāda darbinieku rīcība */iestāde/* tiek uzskatīta par pieņemamu un tiek atbalstīta?

Norādīja, ka pieprasītā informācija nepieciešama informatīvos nolūkos.

[2] Likumā noteiktajā termiņā nesaņemot atbildi uz savu 2012.gada 19.jūlija iesniegumu, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par pienākuma uzlikšanu */iestāde/* sniegt 2012.gada 19.jūlija iesniegumā pieprasīto informāciju un uzlikt pienākumu */iestāde/* atvainoties pieteicējam.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 10.septembra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420524212.

Likumā noteiktajā termiņā nesaņemot atbildi uz savu 2012.gada 24.jūlija iesniegumu, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par pienākuma uzlikšanu */iestāde/* sniegt 2012.gada 24.jūlija iesniegumā pieprasīto informāciju un uzlikt pienākumu */iestāde/* atvainoties pieteicējam.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 19.septembra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420532712.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2012.gada 26.oktobra lēmumu administratīvās lietas Nr.A420524212 un Nr.A420532712 apvienotas vienā tiesvedībā, apvienotajai lietai piešķirot Nr.A420524212.

[3] */iestāde/* valde (turpmāk arī atbildētāja) tiesā 2012.gada 10.oktobrī iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos (rakstveida paskaidrojumi par pieteikumiem ir identiski) norāda, ka pieteicēja pieteikums noraidāms, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

[3.1] 2012.gada 13.jūlijā */iestāde/* tika saņemts pieteicēja 2012.gada 11.jūlija iesniegums, kurā norādīts, ka viņš vēlas iepazīties ar */iestāde/ /amats/ L.L.* izdotajiem rīkojumiem par prēmiju izmaksu no */iestāde/* līdzekļiem sev un saviem radniekiem. Šo informāciju pieteicējs lūdza nosūtīt vai nodrošināt iespēju iepazīties ar to klātienē.

Atbildot uz iesniegumu, /iestāde/ /amats/ L.L. 2012.gada 19.jūlijā nosūtīja pieteicējam vēstuli, ar kuru informēja, ka ar pieprasīto informāciju pieteicējs var iepazīties klātienē, abpusēji pieņemamā laikā ierodoties /iestāde/ /adrese/, ierašanās laiku saskaņojot pa tālruni /tālrunis/. Šī vēstule tika nosūtīta reģistrētā pasta sūtījumā /numurs/ uz pieteicēja norādīto adresi /adrese 2/, kas vienlaicīgi ir arī SIA „Nosaukums” juridiskā adrese.

Tā kā interneta vietnē /Nosaukums/ 2012.gada 16.jūlijā tika publicēts raksts „raksta nosaukums”, kas satur patiesībai neatbilstošu informāciju, /iestāde/ /amats/ L.L. 2012.gada 19.jūlija vēstulē vērsa uz to pieteicēja uzmanību un norādīja, ka /iestāde/, ievērojot labas pārvaldības principu, pēc savas iniciatīvas ir gatava nodrošināt piekļuvi vispārpieejamai informācijai ne tikai attiecībā uz pieprasīto informāciju par prēmiju izmaksu, bet arī to, kas attiecas uz pieteicēju interesējošo informāciju par /iestāde/ automašīnu izmantošanu.

[3.2] Uz 2012.gada 19.jūlija vēstulē izteikto piedāvājumu iepazīties ar interesējošo informāciju pieteicējs neatsaucās. 2012.gada 19.jūlijā un 24.jūlijā pieteicējs nosūtīja /iestāde/ jaunus informācijas pieprasījumus, lūdzot sniegt informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar /iestāde/ automašīnu izmantošanu, tas ir tieši par to informāciju, ar kuru /iestāde/ /amats/ aicināja pieteicēju iepazīties, ierodoties /iestāde/.

[3.3] 2012.gada 22.augustā /iestāde/ tika saņemta atpakaļsūtīta /iestāde/ /amats/ 2012.gada 19.jūlijā pieteicējam nosūtītā vēstule. Kā redzams no reģistrētā sūtījuma /numurs/ aplokšnes un tai piestiprinātās Latvijas Pasta kvīts, pasta sūtījums pieteicējam nav izsniegts, jo durvis ir bijušas slēgtas, kā dēļ atstāts aicinājums. Uz aplokšnei piestiprinātās kvīts norādīts, ka pasta sūtījums ir atpakaļsūtīts, jo beidzies glabāšanas laiks, kas liecina par to, ka pieteicējs nav ieradies pēc pasta sūtījuma.

[3.4] 2012.gada 14.septembrī /iestāde/ tika saņemti vēl divi pieteicēja iesniegumi. Pirmais no tiem datēts ar 2012.gada 9.septembri, kurā norādīts, ka pieteicējs vēlas iepazīties ar /iestāde/ /amats/ izdotiem rīkojumiem par prēmiju izmaksām, un lūdz šo informāciju nosūtīt viņam vai nodrošināt iespēju iepazīties ar to klātienē. Savukārt otrs datēts ar 2012.gada 10.septembri. Šajā vēstulē, uzrunājot /iestāde/ /amats/ personīgi, pieteicējs informē, ka šī gada jūlijā ir vērsies /iestāde/ ar trim iesniegumiem, uz kuriem neesot saņēmis atbildes, kā arī lūdz paskaidrot, kura konkrēta amatpersona pieņēma lēmumu nesniegt atbildes uz šiem iesniegumiem.

[3.5] /iestāde/ /amats/, atbildot uz pieteicēja 2012.gada 9. un 10.septembra iesniegumiem, 2012.gada 19.septembrī reģistrētā pasta sūtījumā Nr./numurs/ nosūtīja atbildes vēstuli. Vēstulē norādīts, ka pieteicējs nebija atsaucies uz piedāvājumu abpusēji pieņemamā laikā iepazīties ar pieprasīto informāciju, kā dēļ nav pamata apgalvojumam, ka /iestāde/ ir pieņēmusi lēmumu nesniegt atbildes uz pieteicēja iesniegumiem. Lai izvairītos no turpmākam domstarpībām, pieteicējs tika uzaicināts 2012.gada 25.septembrī plkst.13.00 ierasties /iestāde/, /adrese/. Vēstulē norādīts, ka šajā laikā /iestāde/ /amats/ nodrošinās, lai pieteicējam būtu iespēja klātienē iepazīties ar interesējošo informāciju.

Norādītajā laikā pieteicējs neieradās /iestāde/, kā arī līdz šim brīdim nav informējis /iestāde/, ka pieteicēju neapmierina šāds informācijas izsniegšanas veids, vai ir kādas grūtības ierasties piedāvātajā laikā.

[3.6] 2012.gada 17.maijā */iestāde/* tika saņemts pieteicēja 2012.gada 5.maija iesniegums, kurā norādīts, ka viņš vēlas iepazīties ar */iestāde 2/* publisko darbības pārskatu un lūdz to nosūtīt vai nodrošināt iespēju iepazīties ar to klātienē. 2012.gada 21.maijā pieteicējam tika sniegta atbilde, kurā norādīts, ka ar 2011.gada */iestāde 2/* darba pārskatu var iepazīties klātienē, vienojoties par laiku ar */iestāde 2/* priekšnieku pa tālruni */numurs/*. Līdz šim brīdim pieteicējs nav sazinājies ar */iestāde 2/* priekšnieku, kā arī nav informējis */iestāde/*, ka viņu neapmierina šāds informācijas izsniegšanas veids, vai ir radušās kādas grūtības sazināties ar */iestāde 2/* priekšnieku.

[3.7] Pieteicējs divas reizes rakstiski ir informēts, ka ar 19. un 24.jūlija iesniegumā pieprasīto informāciju var iepazīties klātienē, */iestāde/ /adrese/*. Šāds informācijas izsniegšanas veids atbilst pieteicēja iesniegumos norādītajam, kā arī Informācijas atklātības likuma 11.²panta prasībām. Līdz ar to nav konstatējams pieteicēja tiesību un ar likumu aizsargāto interešu aizskārums.

[4] 2012.gada 23.oktobrī tiesā ir saņemti pieteicēja iebildumi par atbildētājas paskaidrojumiem, kuros pieteicējs norāda šādus argumentus:

[4.1] Atbildētāja savos paskaidrojumos atzīst, ka nav sniegusi atbildes uz pieteicēja 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumiem.

[4.2] Atbildētājas prāt atbildes uz minētajiem iesniegumiem ir sniegtas ar 2012.gada 19.jūlija vēstuli, ko atbildētāja sūtījusi saistībā ar citu iesniegumu un par citu tēmu, turklāt adresējusi nevis pieteicējam kā iesniegumu autoram, bet kādai citai personai. Šādi skaidrojumi norāda ne tikai uz atbildētājas nevēlēšanos atzīt savas rīcības prettiesiskumu, bet arī ir klaji absurdi.

[4.3] Atbildētājas paskaidrojumos ir minēts iespaidīgs daudzums faktu, kas nekādā veidā neattiecas uz izskatāmo lietu. Atbildētāja vēlas tīši maldināt tiesu un savu sistemātisko normatīvo aktu neievērošanu attaisnot, atbilžu nesniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā un kārtībā mēģinot pamatot ar pieteicēja iepriekš un pēc tam atbildētājai adresētajiem iesniegumiem un savām vēstulēm, kas sūtītas citiem adresātiem.

[5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.¹panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Saskaņā ar minētā panta ceturto daļu tiesa lietu mutvārdu procesā izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs (...). Atbilstoši pārejas noteikumu 11.punktam, šā likuma 112.¹pants nav attiecināms uz tām lietām, kurās pieteikums tiesā iesniegts pirms 2013.gada 1.janvāra.

Pieteikumi tiesā iesniegti pirms 2013.gada 1.janvāra un pieteicējs (saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.pantu, kas bija spēkā līdz 2013.gada 1.janvārim) ir izteicis piekrišanu lietas izskatīšanai rakstveida procesā (*lietas 1.sējuma 9.lapa, lietas 2.sējuma 11.lapa*).

Motīvu daļa

[6] Izvērtējot lietas materiālus un administratīvā procesa dalībnieku rakstveida paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir apmierināms daļēji.

[7] Tiesa konstatē, ka ar 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumiem pieteicējs ir vērsies pie atbildētājas ar informācijas pieprasījumu, tādēļ saskaņā ar Iesniegumu likuma 2.panta otro daļu ir piemērojamas Informācijas atklātības likuma normas. Saskaņā ar minēto tiesību normu Iesniegumu likums neattiecas uz informācijas pieprasījumiem, kas izskatāmi saskaņā ar Informācijas atklātības likumu, kā arī uz iesniegumiem, kuriem saskaņā ar likumu noteikta cita izskatīšanas kārtība.

[8] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 2.panta nosacījumiem minētā likuma mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt (pirmā daļa), likums attiecas uz dokumentētu informāciju, kura ir iestāžu informācijas aprītē (otrajā daļā) un informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi (trešajā daļā).

Informācijas atklātības likuma 10.panta trešajā daļā noteikts, ka vispārpieejamo informāciju sniedz pēc jebkuras privātpersonas pieprasījuma, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likumu 4.pantu vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

No minētā izriet, ka valsts pārvaldes iestādei, nodrošinot sabiedrības intereses, ir pienākums vispārpieejamu informāciju, kas ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei ir pienākums radīt, izsniegt jebkurai personai.

Ierobežotas pieejamības informācija saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtinā vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Informācijas atklātības likuma 5.panta otrajā daļā ir ietverts izsmeļošs uzskaitījums, kādai informācijai var tikt piešķirts ierobežotas pieejamības statuss.

[9] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 1.punktu publiska persona ir Latvijas Republika kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona un atvasinātas publiskas personas. Tās darbojas saskaņā ar publisko tiesību principiem. Atvasināta publiska persona minētā likuma izpratnē ir pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona. Tai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu. Tai var būt sava manta (1.panta 2.punkts). Saskaņā ar minētā likuma 1.panta 3.punktu iestāde šā likuma izpratnē ir institūcija, kura darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finansu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls. Savukārt amatpersona

saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 8.punktu ir fiziskā persona, kura vispārīgi vai konkrētajā gadījumā ir pilnvarota pieņemt vai sagatavot pārvaldes lēmumu. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 4.punktā noteikts, ka pastarpināta pārvalde ir atvasinātu publisku personu iestādes un amatpersonas.

Likuma par */iestāde/* 7.panta pirmā daļa noteic, ka */iestāde/* ir publisko tiesību subjekts, kuru izveido attiecīgās pilsētas vai novada dome un kura šajā likumā noteiktajos ietvaros ir Ministru kabineta pārraudzībā. Turklāt Rīgas */iestāde/* un Ventspils */iestāde/* ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona, kuras nolikumu apstiprina Ministru kabinets. (..).

Ministru kabineta */datums/* noteikumu Nr./numurs/ „*/iestāde/* nolikums” 1.punkts nosaka, ka */iestāde/* ir atvasināta publiska persona, kas veic */iestāde/* pārvaldīšanu un darbojas publisko un privāto tiesību jomā, un tā atrodas Ministru kabineta pārraudzībā, kas tiek īstenota ar satiksmes ministra starpniecību.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 3.panta pirmo daļu šis likums nosaka Ministru kabinetam padotās valsts pārvaldes institucionālo sistēmu un valsts pārvaldes darbības pamatnoteikumus. Bet saskaņā ar šā panta trešo daļu valsts pārvaldes principi un citi šā likuma noteikumi attiecināmi arī uz iestādēm, kuras nav padotas Ministru kabinetam, ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās nav noteikts citādi.

No minētajām tiesību normām izriet, ka uz */iestāde/* ir attiecināmi Valsts pārvaldes iekārtas likumā ietvertie valsts pārvaldes principi un šajā likumā noteiktie valsts pārvaldes pamatnoteikumi, ciktāl speciālajās tiesību normās nav noteikts citādi.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektajā daļā kā viens no valsts pārvaldes principiem noteikts, ka valsts pārvalde savā darbībā ievēro labas pārvaldības principu. Tas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses. Šā panta septītajā daļā noteikts, ka valsts pārvaldes pienākums ir informēt sabiedrību par savu darbību. Tas attiecas it īpaši uz to sabiedrības daļu un tām privātpersonām, kuru tiesības vai tiesiskās intereses īstenotā vai plānotā darbība skar vai var skart.

Saskaņā ar minētajiem tiesību principiem atbildētājam, kā atvasinātai publiskai personai savā darbībā ir jābūt atklātai pret privātpersonu, informējot privātpersonu par savu darbību, tostarp par finanšu līdzekļu izlietojumu.

Satversmes 100. un 104.pantā ir nostiprinātas cilvēka pamattiesības, proti, personas tiesības uz vārda brīvību, kas ietver sevī tiesības iegūt un izplatīt informāciju, kā arī tiesības no valsts un pašvaldību iestādēm saņemt atbildes pēc būtības, tostarp saņemt informāciju.

No minētajām tiesību normām izriet ikvienas personas tiesības saņemt atbildi pēc būtības, tostarp informāciju par valsts pārvaldes darbību, ja ar likumu tieši nav noteikts šo tiesību ierobežojums.

Satversmes tiesa 1999.gada 6.jūlija spriedumā lietā Nr.04-02(99) ir atzinusi, ka personas tiesības iegūt informāciju ir neierobežotas, ciktāl likums nenosaka pretējo. Tādējādi ikviens ierobežojums iegūt informāciju iztulkojams iespējami šauri.

[10] Informācija par valsts pārvaldes iestādes lēmumiem par tai piederošās mantas – transportlīdzekļu iznomāšanu vai nodošanu lietošanā, kā arī par finanšu līdzekļu izlietojumu šo transportlīdzekļu uzturēšanai ar likumu tieši nav noteikta ierobežota pieejamība. Līdz ar to ikvienai personai ir tiesības saņemt informāciju par valsts pārvaldes iestādes mantu un tās izmantošanu, kā arī par finanšu līdzekļu izlietojumu šīs mantas uzturēšanai.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, kura mērķis ir nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai (2.pants), 23.panta pirmajā daļā ir noteikts valsts amatpersonu pienākums noteiktā termiņā un kārtībā iesniegt valsts amatpersonas deklarācijas. Atbilstoši šā likuma 24.panta pirmajā daļā noteiktajam deklarācijā citastarp jānorāda vārds, uzvārds un savs valsts amatpersonas amats.

Saskaņā ar minētā likuma 26.panta pirmo daļu, lai nodrošinātu personu datu aizsardzību, deklarācijās ir publiski pieejamā un publiski nepieejamā daļa. Saskaņā ar šā panta otro un ceturto daļu publiski pieejamā deklarācijas daļa ir visa deklarācijā ietvertā informācija, izņemot valsts amatpersonas, tās radnieku un citu deklarācijā minēto personu dzīvesvieta un personas kods, kā arī darījumu partneri, tai skaitā parādnieki un kreditori.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 26.panta trešajā daļā noteikts, ka publiska pieejamība šā likuma izpratnē ir masu saziņas līdzekļu darbinieku, kā arī citu personu tiesības iepazīties ar jebkuras valsts amatpersonas deklarācijām, kā arī publicēt tajās ietvertās ziņas.

No minētajām tiesību normām secināms, ka informācija par valsts amatpersonas vārdu, uzvārdu un amatu ir vispārpieejama informācija, līdz ar to ikvienai personai ir tiesības saņemt informāciju par valsts pārvaldes amatpersonas vārdu, uzvārdu un ieņemamo amatu.

[11] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 14.panta pirmās daļas 2.punktu iestāde, kas saņēmusi informācijas pieprasījumu, atbild iesniedzējam 10 dienu laikā, ja informācijai nav nepieciešama papildus apstrāde, bet, ja pieprasīta papildus apstrādājama informācija, saskaņā ar šā panta trešo daļu iestādei atbilde jāsniedz 30 dienu laikā. Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 15.panta pirmo daļu, ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tā savā rakstveida atteikumā norāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

No minētajām tiesību normām izriet, ka informācijas pieprasījuma gadījumā attiecībā par informāciju, kas ir iestādes rīcībā, likumdevējs ir noteicis konkrētu iestādes rīcību, proti, iestādei ir vai nu noteiktajā termiņā jāizsniedz pieprasītā informācija, vai arī, konstatējot šķēršļus pieprasītās informācijas izsniegšanai, informācijas pieprasītājam jāsniedz pamatots atteikums, norādot tā apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas kārtību.

[12] Kā konstatējams no atbildētājas rakstveida paskaidrojumiem, pieteicēja 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumus tā ir saņēmusi, bet minētajā termiņā atbildētāja nav sniegusi atbildi uz šiem iesniegumiem, jo atbildētājas prāt ar pieteicējam iepriekš nosūtītu

vēstuli, konkrēti, 2012.gada 19.jūlija vēstuli (*lietas 16.-17.lapa*), atbildot uz pieteicēja 2012.gada 11.jūlija iesniegumu, ir norādījusi, ka atbildētāja, ievērojot labas pārvaldības principu, pēc savas iniciatīvas ir gatava nodrošināt pieeju vispārpieejamai informācijai par */iestāde/* automašīnu izmantošanu. Taču pieteicējs uz šo piedāvājumu neatsaucās.

Kā konstatējams no lietas materiāliem, atbildētāja, atbildot uz pieteicēja 2012.gada 11.jūlija iesniegumu, 2012.gada 19.jūlijā ir nosūtījusi vēstuli SIA „*Nosaukums*” (*lietas 19.lapa*), proti, vēstule ir adresēta un nosūtīta citai personai nevis iesniegumu adresātam. Līdz ar to nav pamatots atbildētājas iebildums, ka pieteicējs uz atbildētājas piedāvājumu nav atsaucies. Turklāt vērā ņemams apstāklis, ka minētā vēstule ir tapusi pirms pieteicēja 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumu saņemšanas iestādē. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētāja likumā noteiktajā termiņā nav sniegusi atbildi uz pieteicēja 2012.gada 19. un 24.jūlija informācijas pieprasījumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 89.panta otro daļu faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt konkrētu darbību. Administratīvā procesa likuma 3.panta trešajā daļā noteikts, ka šā likuma noteikumi, kas attiecas uz administratīvo aktu, ir attiecināmi arī uz faktisko rīcību un publisko tiesību līgumu, ciktāl tas nav pretrunā ar šo administratīvā procesa institūtu būtību vai ciktāl citas tiesību normas nenosaka citādi. Savukārt Administratīvā procesa likuma 84.pantā noteikts, ka administratīvais akts ir tiesisks, ja tas atbilst tiesību normām, bet prettiesisks, ja neatbilst tiesību normām.

Ievērojot iepriekš konstatēto, ka atbildētāja nav sniegusi pieteicējam atbildi uz pieteicēja 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumu Informācijas atklātības likuma 14.panta trešajā daļā noteiktajā termiņā, atbildētāja nav izpildījusi minētajā tiesību normā noteiktās prasības. Līdz ar to šāda atbildētājas bezdarbība saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 84.pantu atzīstama par prettiesisku faktisko rīcību un atbildētājam uzliekams par pienākumu izsniegt pieteicējam 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumos pieprasīto informāciju, izņemot 2012.gada 24.jūlija iesnieguma 6.punkta pēdējā teikumā pieprasīto.

[13] Pieteicējs 2012.gada 24.jūlija iesnieguma 6.punkta pēdējā teikumā ir lūdzis sniegt atbildētājam viedokli par to, gadījumā, ja */iestāde/* darbiniece *A.L.* nav disciplināri sodīta par 2011.gada 1.septembrī izraisīto satiksmes negadījumu un aizbēgšanu no notikuma vietas, vai šāda rīcība */iestāde/* tiek uzskatīta par pieņemamu un tiek atbalstīta.

Latvijas Republikas Satversmes 104.pants noteic tiesības uz atbildi uz iesniegumu pēc būtības, taču vienlaikus ietver norādi, ka persona var vērsties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumu likumā paredzētajā veidā. Proti, Satversme norāda uz to, ka tas, kā tiesības uz atbildi ir īstenojamas, ir regulējams ar zemāku normatīvo aktu – likumu.

Nozīmīgākie likumi, kas regulē tiesības vērties ar iesniegumiem un saņemt atbildi, ir Administratīvā procesa likums, Iesniegumu likums, Informācijas atklātības likums, attiecībā uz žurnālistiem arī likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem”. Minētie likumi noteic indivīda tiesības uz administratīvo aktu, uzziņu par tiesībām, informāciju, kas ir iestādes rīcībā, formālu atbildi par veiktajiem pasākumiem, bet ne viedokli, tas ir, indivīdam likums nepiešķir tiesības ar tiesas starpniecību panākt, ka amatpersona pauž savu subjektīvo

attieksmi vai nostāju kādā jautājumā. Šādas tiesības neparedz arī citi likumi. Pat likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” neparedz pienākumu sniegt plašsaziņas līdzekļiem vai žurnālistiem viedokli, bet tikai informāciju (*sk. minētā likuma 5.-7.pantu*). Ja žurnālists, piemēram, televīzijas intervijas laikā uzdotu jautājumu valsts amatpersonai un amatpersona atteiktos atbildēt, žurnālistam nebūtu tiesību prasīt atbildi tiesas ceļā.

Viedokļa izteikšanas pārbaude neietilpst tiesas kontroles kompetencē. Tiesa nevar ne uzlikt pienākumu sniegt viedokli, ne pārbaudīt, vai amatpersonai vispār ir viedoklis, kā arī, vai sniegtais viedoklis ir pareizs vai patiess (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 22.decembra nolēmumu lietā SKA-976/2011*).

Līdz ar to pieteikums šajā daļā ir noraidāms.

[14] Ievērojot, ka tiesa konstatēja prettiesisku */iestāde/* valdes rīcību, nesniedzot pieteicējam likumā noteiktajā termiņā atbildes uz 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumiem, tiesai ir pamats izvērtēt pieteicēja prasījumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

[15] Latvijas Republikas Satversmes 92.pants noteic, ka nepamatota tiesību aizskārums gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu. Administratīvi tiesiskajās attiecībās tiesības uz atlīdzinājumu paredz Administratīvā procesa likuma 92.pants un tās detalizē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (turpmāk – Atlīdzināšanas likums).

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 9.pantu morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Atlīdzināšanas likuma 11.panta trešā daļa paredz, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Pieteicējs lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, uzliekot pienākumu */iestāde/* pienākumu atvainoties pieteicējam.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmo un ceturto daļu morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskārums smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus. Ja tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, morālā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās.

Tiesa nekonstatē apstākļus, kuru dēļ pieteicējam zustu tiesības saņemt atlīdzinājumu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs nav norādījis, kādā veidā */iestāde/* valdes rīcība būtiski ietekmēja pieteicēja morālo stāvokli, kā arī, kādas būtiskas sekas tā ir izraisījusi.

Tiesa, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, atzīst, ka šajā gadījumā pieteicēja interešu aizskārums nav vērtējams kā smags, ko apliecina arī pieteicēja prasītais atlīdzinājums.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka izskatāmajā gadījumā ir pamats apmierināt pieteicēja prasījumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, uzliekot par pienākumu /iestāde/ rakstveidā atvainoties *L.L.* par tiesību aizskārums, kas radies ar /iestāde/ valdes prettiesisku rīcību. Tiesas ieskatā, saņemot šādu rakstveida atvainošanos, pieteicējs gūtu pietiekošu morālu gandarījumu par viņa tiesību aizskārums.

[16] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicējs par pieteikuma iesniegšanu tiesā ir samaksājis valsts nodevu 40 latu apmērā (*lietas 1.sējuma 5.lapa, lietas 2.sējuma 7.lapa*), līdz ar to samaksātā valsts nodeva ir piespriežama par labu pieteicējam no atbildētājas – /iestāde/.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 255.panta pirmo daļu, 329.panta pirmo daļu, Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji *L.L.* pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu /iestāde/ sniegt *L.L.* 2012.gada 19. un 24.jūlija iesniegumos pieprasīto informāciju, izņemot 2012.gada 24.jūlija iesnieguma 6.punkta pēdējā teikumā pieprasīto, trīsdesmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noraidīt *L.L.* pieteikumu daļā par 2012.gada 24.jūlija iesnieguma 6.punkta pēdējā teikumā pieprasītā viedokļa sniegšanu.

Uzlikt pienākumu /iestāde/ trīsdesmit dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā rakstveidā atvainoties *L.L.* par *L.L.* tiesību aizskārums, kas radies ar prettiesisku rīcību.

Piedzīt no /iestāde/ par labu *L.L.* viņa samaksāto valsts nodevu Ls 40 (četrdesmit lati) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese

S.Pujāte

